

POSTANOWIENIE

15 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 15 kwietnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku P. spółki akcyjnej w W.
z udziałem K.S. i A.S.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej w W.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Elblągu
z 14 listopada 2023 r., I Ca 88/23,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestników kwoty po 675 zł (sześćset siedemdziesiąt pięć) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

[ag]

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 14 listopada 2023 r. Sąd Okręgowy w Elblągu, po rozpoznaniu sprawy z wniosku P. Spółki Akcyjnej w W. z udziałem K.S. i A.S. o stwierdzenie zasiedzenia, oddalił apelację wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w Elblągu z 17 listopada 2022

r. i orzekł o kosztach postępowania.

Wnioskodawca wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył postanowienie Sądu Okręgowego w całości oraz wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uczestnicy wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na ich rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi

kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali na nieważność postępowania przed Sądem Okręgowym w Elblągu oraz przed Sądem Rejonowym w Elblągu; potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz oczywistą zasadność skargi. Bliższa analiza skargi nie wykazała wystąpienia powołanych przyczyn kasacyjnych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano, że art. 514 § 1 k.p.c. ma zastosowanie także do postępowania apelacyjnego (zob. postanowienie SN z 18 kwietnia 2013 r., III CZP 10/13), co oznacza, że wyznaczenie rozprawy w postępowaniu apelacyjnym ograniczone jest do spraw, w których rozprawa jest wymagana przez przepis ustawy w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Należy jednak zauważyć, że w dacie orzekania przez sąd drugiej instancji (14 listopada 2023 r.) wciąż obowiązywał art. 15zszs¹ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, który został uchylony ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1860), która weszła w życie 14 marca 2024 r. W sprawie nie zachodziła zatem nieważność postępowania.

Powołanie się na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, że określony przepis prawa lub zespół tych przepisów, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w judykaturze w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. m.in. postanowienia SN z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08 i z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że warunkiem zaskarżalności niezaskarżalnych postanowień, które miały wpływ na wynik sprawy, jest zamieszczenie w środku zaskarżenia wyraźnego wniosku w tym zakresie

(art. 380 k.p.c.). W odniesieniu do środków zaskarżenia wnoszonych przez zawodowych pełnomocników wniosek taki powinien być w nich wyrażnie i jednoznacznie sformułowany. Wniosek taki musi być sformułowany wprost, wskazywać wady kwestionowanego rozstrzygnięcia, nie można go domniemywać ani wyprowadzać pośrednio z treści uzasadnienia (zob. postanowienia SN z: 8 października 2020 r., I CZ 51/20; z 21 września 2018 r., V CZ 63/18; z 15 grudnia 2016 r., II CZ 125/16).

Z treści wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynikało również, aby skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona, co wymaga wykazania - przez przytoczenie juredycznych argumentów - że zaskarżone orzeczenie jest wadliwe w sposób elementarny i widoczny już na pierwszy rzut oka (zob. m.in. postanowienia SN z 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18). Wniosek ujawniał ponadto w tej materii argumentacyjną sprzeczność, jasne jest bowiem, że albo w sprawie występują wątpliwości interpretacyjne, a więc kwestia trudna, dotychczas nierozstrzygnięta i wymagająca pogłębionej analizy, albo też skarga jest zasadna w sposób oczywisty, co zakłada niewystępowanie w sprawie żadnych zagadnień prawnych, poważnych wątpliwości interpretacyjnych lub rozbieżności w orzecznictwie (zob. np. postanowienia SN z 4 kwietnia 2011 r., II UK 24/11, z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, i z 18 października 2016 r., I UK 466/15).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak wyżej.

ag

[a.ł]